

בא מצלי הבודק ד"ר סרץ, טראשי הציונים כצ'כיה. הוא יצא מפראג
כבר אחרי ה"התנקשות" במינכן ב-14 לחודש זה.
מצב היהודים בפרוסקטוראט תורע מאוד סזמן שאייכפן - פקיד הניסאפו
לעניני היהודים - בא ביולי לפראג. הוא כפוף ישר להימלר ולא לפקירות של
הפרוסקטוראט. סידור מיד פשרר להגירה, אשר כל יהודי פולין, חחריט כל
מכאירי רדיו היהודים, רשט את רכוש היהודים, אשר על היהודים יציאת לרחוב
אחרי שמונה בערב וכו'. פרוץ המלחמה לא שינה את המצב, לא לטובה ולא לרעה.
העליה נמשכת, אם כי יש קשיים לרגל אי אפשרות להוציא רכוש. בתחילת אוקטובר
נצטווה ארלשטיין ללכת למריש-אוסטרוי לסייע להעברת היהודים ללובלין.
בזמנו נשלחו כ-5,000 - 6,000 יהודים לשט: 2,000 מוינה, 1,000 ממריש-
אוסטרוי, 1,000 משלזיה פעליונה, 1,000 משלזיה המזרחית, וכ-1,000 יהודים
פולנים מצ'כיה. במריש אוסטרוי נדרש כל יהודי להביא אתו פזוורה עם
הפנים ממויטים לפי רשימת ו-3,000 כתריום (בערך 20 לא"י לפי השער הרשמי).
הקהלה הייתה צריכה לספק לכל אחד את חכסף. האנשים תובלו במשך יומיים
ברכבת סגורה בלי מים. פרקו אותם בסלך לובלין, הורידו אותם על יד סן-
דומיר, במקום שנקרא פייסקו. ארלשטיין הלך אתם ולאחר ארבעה שבועות חזר.
המגורשים הקימו צריפים, והחלוצים שבתוך המגורשים החלו מיד בהכשרה.
המגורשים ברחו רבים, ביחוד מאלה שאין להם ילדים, לרוסיה. הגרמנים
לא הצריעו את המעבר לרוסיה, והרוסים קבלו אותם. אלה שהם למעלה מבני
45 צגם איום. תרחיקו אותם במראק כ-5 קילומטר מהמחנה ואסרו להם, שאם
ישנונו למחנה יירו בהם, אולם לא נתנו להם להכנס לאיזה מקום אחר. כולם
ניזונים לכליא. בידי ארלשטיין עלה רק לסדר כ-300 זקנים בלובלין.
בין המגורשים כ-60 רופאים, ובכל המביבה כפרית אין כמעט אף רופא
אחר. חכמרים יעצו להשתמש ברופאים היהודים ואלה הסתדרו בקואופרטיב
ובתקנים כיניהם את השכר.
בזמן האחרון רצו לשלח גם את הנשים לפייסקו, אבל בלי הילדים.
הנשים הספיק לברוח לפראג. הנשארות הודיעו שלא יזונו בלי הילדים,
אם יירו בהן, והפקודה לגרש את הנשים בוטלה.

לאחר שובו של אייכמן מלובלין חוסלה כנראה כל התכנים של "המדינה
 היהודית". לא ידוע אם זה ספני התנגדות חזבא או ספני טעמים אחרים.
 ב-12 בנובמבר חזמינו את אדלסטיין ואת גלובן, ראש הקהלה, ודרשו
 סהם להסציא בכל יום 120 איש להגירת; אם לא - יסגרו את המשרד להגירת
 ויגרשו את כל היהודים לשולין.
 סרץ דורש מהסוכנות לעשות כל האמצעים ולהציל את הנוער היהודי.
 הוא יודע שאין אנתנו יכולים להציל את כל יהודי צ'כיה, אבל בכל סחיר
 עלינו להעלות את הנוער לארץ. יש להשתמש לשם כך בכסף המרבסטר שנקבל
 מהגזירות הנריסית, לאחר שיעלו כל בעלי ההון ברשיונות לארץ. עוד נשאר
 120 בעלי עם רשיונות וכ-500 עולים מסוגים אחרים. 350 איש מוכנים כבר
 לגמרי לנסיעה, יש רק עיכוב באניה. הוא מניח שער סוף דצמבר יבואו כל
 בעלי הרשיונות, אולם הוא דורש שלא נחכה עד סוף דצמבר אלא נסציא בינתיים
 כספים מסקורות אחרים לסען אשר עליה הנוער. אלף איש כבר יצאו כמעשילים
 ו-200 עודם בדרך. יש להקציב גם סרטיסיקטים מעליה הנוער בשביל הנוער
 סצ'כיה.
 הנטחתי לו שהנהלא תעשה כל אשר ביכלתה, כאילו היינו יושבים
 בעצמנו בתוך הגיחנים.

ב-12:00 באה אזלי משלחת של פועלי-ציון-סמאל: זרובבל וארם נשלוש
 עניינים:
 א. מה דין פועלי ציון, שנכנסו עכשיו להסתדרות הציונית, לגבי המחלקות
 השונות של ההסתדרות הציונית?
 עניתי, שדינם כדין כל יהודי וציוני.
 התשובה לא אניחה את דעתם, ולאחר כמה כרכורים נילו את הקלף,
 שהציונים להשתתפות בהנהלה העניינים על ידי באי כוח המפלגה במחלקות
 שונות, לא סתם כפקידים אלא כסמאלים.
 הודעתי להם, שאין דרך כזאת במחלקות, שהדרך היאידה להשתתף
 בהנהלה היא כניסה לתוך ההנהלה. הפקידות מוציאה לפועל את פעולת ההנהלה
 אולם סנהלת אותה, והעובדים בהנהלה מתקבלים כחאם לחוקה מוסכמת בין
 ההנהלה והסתדרות העובדים.

ב. רוסיה. יש בדעתם לשלוח תזכיר למסמלה הרוסית. למען (1) שתתן אפשרות ליחודים לצאת מרוסיה ולעלות לארץ, (2) שתשנה את יחסה לציונים, (3) שתדאג לגורל היהודים בשטח הגרמני של פולין. בתזכיר גם יבקשו רשות לשלוח לסם שלושת הענינים האלה מסלחת לרוסיה. הם רוצים לדעת אם ההנהלה לא תתנגד לכך. אמרתי להם שההנהלה עצמה מסללת בשאלת רוסיה, ועשתה גם צעדים להכשיר מסלחת לרוסיה, סובן סאליו אך ורק בידיעת המסמלה הרוסית. הענינים שאנחנו מעונינים בהם אף הם (א) עליה, (ב) היחס לציונות. אולם הייתי מייעץ אותם לנהוג זהירות רבה ולא לעשות שום צעד בסתר, אשר לא היו עושים בגלוי.

עליהם להבין שאנגליה עומדת עכשיו בסכב מלחמה עם אויב מזק ונורא. רוסיה אמנם אינה נלחמת באנגליה, ואין אנגליה מרשמית רוצה לראות את הברית בין סטאלין והיטלר כפעולת איבה נגד אנגליה, ואין היא מעונינת להפוך את רוסיה לאויב, אולם יש לה יסוד לחשוד ברוסיה בסוימות איבה והיא מחוייבת להתייחס בחשדנות רבה לכל הקשרים עם רוסיה, בפרט בשעת המלחמה, ולכן הייתי מייעץ אותם לא לעשות שום דבר העלול לעורר נגדם חשד סיוסד או בלתי סיוסד בקשרים עם סדינה המסייעת בשעה זו לשונא. ארם אמר, שהוא סכיר את הדברים האלה. המסא והמתן יתנהל לא על ידיהם, אלא על ידי מפלגתם בארצות הבלטיות. הוא חושב שלפעולה סצד יש שנס להצלחה יותר גדול ברוסיה מאשר לפעולה סצד הסוכנות. אמרתי, שבנקודה זו אני דווקא חולק עליו. איני יודע אם בכלל נצליח עכשיו ברוסיה, אבל אם יש איזה שנס להצלחה, ברור לי שהסוכנות הצליחה יותר מאשר מפלגת פועלי ציון, כי המסמלה הרוסית יש לה גישה ריאליסטית ולא אידיאולוגית לכל הענינים שמחוץ לרוסיה ותבכר לנהל מסא ומתן אמר מאשר עם מפלגת פועלים חלטה.

זרובבל הסכים להערכתי את הענין.

ג. קשרים עם חו"ל. לרגל המלחמה יש להם קשיים בפשא ומתן עם התנועה שלהם בגולה, והם מבקשים עזרת ההנהלה. אמרתי להם, שגם אנחנו יש לנו קשיים אלה. לפי שעה הצליחו חכרינו בלונדון לאפשר רק את הקשרים בין ההנהלה בלונדון וההנהלה בירושלים.

קיסונו שרד בארץ ניישראלית, בגוף, להקלת הקשרים בין ההסתדרויות, וכמובן נכניס אותם בדאגתנו בדבר הקלת הקשרים בין חלקי התנועה בעולם.

פחר הצהרים אצלי פ.ר.

ספר לי שהיו אצלו ראלף חררי וכתבי ספרים בדבר הסכם עם הערבים על יסוד של אי-עלית. אפר להם שאין סה לדבר, הוא סוכן לדבר רק על צלצא מדינה יהודית.

הזמנתי אלי את וואשיץ מהרביזיוניסטים.

הודעתי לו שההנהלה קבלה החלטה חיובית בשתי השאלות שהציגו לנו: שיתוף בקרנות ושיתוף בסרטיפיקאטים, לאחר שהבריו בלונדון נתנו לי תשובת חיובית של השאלה אם הם פוכנים לעבוד בעד הקרנות. הוא בקש ממני להמציא להם תשובה בכתב לאחר שהם פנו אלינו בכתב. הבטחתי לעשות זאת לאחר שאראה את ה סכתב.

קבלתי מהחלקה הסטאטיסטית את הסיכומים הראשוניים של פיון המגויסים.

גרשמו 87,900 נברים. בתל-אביב - 28,390, בחיפה - 16,100, בירושלים - 9,970, פתח-תקוה - 3,970, דרום-יהודה - 7,090, נחלת דן - 3,500, שרם ושופרון - 11,920, העסק - 3,720, מהנליל - לרבות עסק הירדן - 3,480. מעניינת החלוקה לפי המקצועות: בחקלאות 18,630, מעשיה ומלאכה - 12,150, סתכת וחשמל - 6,530, הובלה ותחבורת - 6,970, בנין ועבודות ציבוריות - 12,230, רפואה והנדסה - 4,170, מסחר - 6,760, שקידות - 13,000, מקצועות חפשיים - 3,960, שונים - 2,340, לא רשמו מקצועם - 920. פאלה שרתו בצבא 17,170. סלבד זה היו בסחנות צבא - 2,130, לא היו בצבא - 68,600.

אלה שרתו בצבא מתחלקים: מגיל 18 - 35 - 7,190, מגיל 36 עד 50 - 9,980. לפי הנתינות: ארצישראלים - 6,860, נתיני חוץ - 10,310. לפי המצב המשפחתי: רווקים - 3,540, נשואים - 13,270, אלמנים - 360. מקום השרות בצבא: ארץ-ישראל - 1,030, אנגליה ומושבותיה - 140, צרפת - 80,

סולין - 5,000, גרמניה ואנטסריה - 4,250, צ'כיה - 810, ארצותאירופה
 אחרות - 5,230, ארצותאחרות ובלתי רשומות - 630.

לשנות ערב ובערב החיפזות עם רסו, בן-צבי, דוב, ישראל ושאל
 על העניינים היעמדו על המרק בישיבת "כומר הישוב" סחר.
 ישראל הניע רשות אחת לכל המורסניות ומוסד מיעץ על יד התנהלה
 לשם פיקוח.

בן-צבי ציין שאם הדבר יסודר רק על דעת התנהלה יש שלוש סכנות:
 (א) ביטול "כומר הישוב", (ב) פילוג באירגון, (ג) הכסלת הגיוס.
 רסו ציין שיש שתי אלטרנטיבות: או בטאטוס קוו באירגון, ז.א.
 גם השארת החי"ש באירגון וחגיוס בסוכנות או רשות אחת וועדה של 4 - 5
 אשר בתוכם יהיה רוקח ומ.ר. על יד מסוכנות בתור מוסד מיעץ ומפקח.
 דעת רוב החברים נסתה לאלטרנטיבה השניה.
